מחוון למורה

בשאלות הפתוחות מובאות תשובות אפשריות. יש לקבל כל תשובה שמבוססת על הטקסט.

שאלה	תשובה
1	להציג את החינוך הביתי ואת הוויכוח סביבו.
2	לבקש אישור ממשרד החינוך; להגיש תוכנית לימודים מפורטת; להסביר מדוע בחרו בדרך זו (שניים מהשלושה).
3	מובנה: ההורה מחליט; יש מערכת שעות וספרי לימוד. חופשית: הילד מחליט מה, מתי ואיך; סדר היום גמיש ונקבע לפי תחומי העניין.
4	הכיתות צפופות וכולם לומדים באותו קצב; רצון לבלות זמן רב יותר עם הילדים.
5	א. מערערים ומתנגדים. ב. רבים מהם מכירים היטב את המערכת, ויש ביניהם אפילו מורים לשעבר. דווקא ההיכרות גורמת להם לבקר אותה.
6	סביבה מוגנת שאין בה קשיים.
7	א. התומכים משיבים שגם מחוץ לבית הספר ילדים נתקלים בקשיים: בחוגים, במשפחה ובמפגשים עם אחרים הם צריכים לשתף פעולה, לפתור מחלוקות ולהתמודד עם אכזבות. ב. לא כל הורה מסוגל ללמד את כל המקצועות, ולכן עלולים להיווצר פערים בלימודים.
8	טענות ותשובות לטענות.
9	א. רבים מהמחקרים מבוססים על דיווחי ההורים; למבחנים ניגשים בעיקר ילדים מלימוד מובנה; המשפחות בעלות השכלה והכנסה גבוהות מהממוצע (שתיים). ב. התשובה המיטבית: המשפחות בעלות השכלה והכנסה גבוהות, ולכן ייתכן שהילדים מצליחים בזכות המשפחה ולא בזכות החינוך הביתי. יש לקבל גם: רק ילדים מלימוד מובנה ניגשים למבחנים, ולכן התוצאות אינן מייצגות את כל ילדי החינוך הביתי; או: ההורים מדווחים על ילדיהם בעצמם, ולכן ייתכן שהתוצאות טובות פחות ממה שנראה.
10	מציג את שני הצדדים ואינו מכריע. ״נראה שאין תשובה אחת שמתאימה לכולם.״
11	א. עלייה: המספר עלה כמעט בכל שנה, מ־576 בתשע״ו ל־2,660 בתשפ״ד. ב. תשע״ט: 1,120 ילדים, לעומת 1,162 בתשע״ח. ג. 576 × 4.5 = 2,592, ובתשפ״ד אושרו 2,660, יותר מזה (או: 2,660 ÷ 576 ≈ 4.6). ד. לא. הגידול גדול, אבל החינוך הביתי עדיין נדיר: רק כאחד מכל אלף ילדים במערכת החינוך לומד בבית. גידול גדול אינו אומר שהתופעה נפוצה.
12	קצב הלימודים לא התאים לה, והיא הרגישה שלא רואים אותה.
13	קמה בלי שעון מעורר; למדה בקצב שלה; יכלה להישאר עם נושא שעניין אותה; בחרה בעצמה פרויקט על חלל (שניים).

שאלה	תשובה
14	א. שאמא שלה נדרשה למלא כמה תפקידים בבת אחת. ב. מורה, טבחית, מנקה.
15	לקבוע מה חשוב יותר ומה פחות.
16	אמא: ויתרה על חלק מסדר הבית ועשתה רק מה שחשוב באמת. אבא: לקח על עצמו את הארוחות בערב. נועה: למדה לבד חלק מהזמן, תכננה לוח זמנים ופנתה לאמא רק כשנתקעה.
17	שהיא ראתה את מה שקורה בכיתה, אבל לא הייתה חלק מזה.
18	הרוויחה: חופש בחירה, קצב אישי, יכולת ללמוד לבד ולתכנן זמן. היה חסר לה: הפסקות וצחוקים עם חברים, תחושת שייכות לכיתה, מסגרת מחייבת.
19	א. יותר בחירה; יותר זמן לנושאים מעניינים; מבוגרים שרואים כל ילד. ב. הצלצול מסמל את המסגרת של בית הספר. נועה אומרת שהמקום שבו לומדים פחות חשוב מהתחושה שמישהו שם לב אליך.
20	טקסט 1 מציג מידע ומחקרים מכמה צדדים, וטקסט 2 מציג חוויה אישית.
21	חיי חברה: ט1 ויכוח בין טענת הבידוד לבין חוגים ומפגשים; ט2 היו לה חוג ומפגשים, אבל חסרו לה החברים מהכיתה. חופש בחירה: ט1 בלמידה החופשית הילד בוחר; ט2 בחרה פרויקט על חלל. תפקיד ההורים: ט1 ההורים אחראים לחינוך ולא כל הורה יכול ללמד הכול; ט2 אמא נשחקה בין התפקידים.
22	הפרויקט על חלל: נועה בחרה בעצמה את הנושא ולמדה אותו כמה שרצתה, כמו בדוגמה על הילד שלומד אסטרונומיה.
23	מחליש: הייתה בחוג, נפגשה עם קבוצה ופגשה אנשים בכל הגילים. מחזק: הרגישה שהיא מסתכלת על החברים מבחוץ, וזו אחת הסיבות שחזרה.
24	עדות כזאת מוסיפה את נקודת המבט של הילדה עצמה: מה הרגישה ומה היה חסר לה. אבל היא אינה פותרת את בעיית האמינות: גם היא סובייקטיבית, וזה מקרה אחד שאי אפשר ללמוד ממנו על כולם. מקור ראשון אינו בהכרח מקור אובייקטיבי.
25	אין דרך לימוד אחת שמתאימה לכל ילד.
26	בחירה ועצמאות (85 לעומת 58).
27	א. שייכות. ב. לנועה חסרו החברים מהכיתה, והיא הרגישה שהיא מסתכלת עליהם מבחוץ. זו הייתה אחת הסיבות לחזרה.
28	מסוגלות: 2. בחירה ועצמאות: 1. שייכות: 3. (ציטוט 4 מיותר.)
29	הערכה לפי: פתיח שמציג את נושא ההשוואה, שני תבחינים עם מידע מהטקסטים, לפחות נתון אחד מהתרשים, ביטויי השוואה, משפט מסכם.